

Tusenårsstaden
i Sogn og Fjordane

GULATINGET

Gulatinget - Tusenårsstaden i Sogn og Fjordane

The millennium site for Sogn and Fjordane county • Der Tausendjahrstätte des Bezirks Sogn og Fjordane

Ordførar
Trude Brosvik

*Vi ønsker deg velkommen til
Gulatinget -
Tusenårsstaden i Sogn og Fjordane!*

Fylkesordførar
Nils R. Sandal

Gulatinget - Tusenårsstad for Sogn og Fjordane fylke og Gulen kommune

Parken vart opna 27. august 2005 til minne om Gulatinget. Dette var den største regionale tingsamlinga i mellomalderen. Gulatinget danna utgangspunkt for at Noreg vart ein demokratisk rettsstat med eit styresett basert på representative samlingar. Bønder frå heile kysten samla seg i Gulen for å utforme lover og avseie dommar i saker - i direkte forhandling med kongen. Gulatingslova la grunnlaget for at Noreg vart eit samfunn basert på lov og rett. Samstundes gav tinget oss vårt første organiserte sjøbaserte forsvar med skipinga av Leidangen. Tingsamlinga på Gulatinget varte i meir enn 400 år.

Med Tusenårsstaden Gulatinget er den stolte arven frå Gulatinget lyfta fram som eit viktig nasjonalt minnesmerke. Demokratiet er eit styresett vi vil halde i hevd og vidareutvikle. Tusenårsstaden Gulatinget vil bidra til det ved å gje oss kunnskap om demokratiet si historie, og halde levande debatten om dei verdiane vårt styresett kviler på. Med ein ny og moderne tingstad kan Gulatinget igjen bli ein arena for konfliktløysing og dialog. Tusenårsstaden Gulatinget tilhøyrer oss alle saman. Han kan og vere ei verdig ramme rundt viktige hendingar i livet ditt. Bruk han!

Gulatinget - tusen år attende

“Det er opphavet til lovane våre at vi skal bøye oss mot aust og be til den heilage Krist om godt år og fred og om det at vi kan halde landet vårt busett og landsherren vår heil. Han vere vår ven, og vi hans, og Gud ven til oss alle”.

Opningsord i den eldre Gulatingslova

Gulatinget var ei årleg tingsamling som fann stad i Gulen frå ca. 900-1300 e.Kr. Gulatinget var eit av dei eldste og største tingsamlingane i Norden i mellomalderen.

Tusenårsstaden Gulatinget er ein markering av at den norske representative styringsforma har tradisjonar som går over tusen år attende i tid.

Bispestav - frå slutten av 1100-talet, funnen på Grønland

Frå Håkonarspelet på Gulathinget.
Foto: Finn Rune Engelsen

Welcome to Gulatinget

- the millennium site for Sogn og Fjordane region and Gulen municipality. This millennium site opened on 27 August 2005 in commemoration of Gulatinget, an annual parliamentary assembly which took place in Gulen from approx. 900-1300 AD, and one of the oldest and largest parliamentary assemblies in medieval Norway. Farmers came here to meet the king and pass legislation, discuss political matters and judge cases. The Gulatinget millennium site is a symbol of the representative Norwegian form of parliament, which dates back over a thousand years.

Willkommen zum Gulathing

- der Tausendjahrstätte des Bezirks Sogn og Fjordane und der Kommune Gulen. Die Tausendjahrstätte wurde am 27. August 2005 zur Erinnerung an das Gulathing, das jährlich in Gulen abgehaltene Thing, eröffnet. Das Gulathing war eine Art Verwaltungs- und Gerichtsversammlung die in Gulen von ca. 900 bis 1340 nach Christus abgehalten wurde und auf der der König und Landherren teilnahmen, um Gesetze zu verabschieden, politische Themen zu diskutieren und um Streitfälle und Kriminalfälle zu verhandeln. Das Gulathing ist eines der ältesten und größten Gerichtsversammlungen Norwegens aus dem Mittelalter.

Tingstaden

Skriftlege kjelder syner at Gulatinget var etablert allereie tidleg på 900-talet. Men tingsamlingane kan vere av eldre dato enn det dei skriftlege kjeldene kan stadfeste. Den eldste tingstaden låg, etter det ein kan tolke ut frå sagatradisjonen, i Eivindvik. Her finn ein fornminne frå same periode. To steinkrossar er sette opp på kvar si side av ein stor voll. Desse er sette opp i kristningstida, ca 950 - 1050. Det har og vore kyrkje i Eivindvik frå gamal tid. Kyrkja og krossane rundt vollen i Eivindvik ber bod om at staden var viktig alt 1000 år attende i tid. I Håkon Håkonssons saga heiter det at kongen lét byggje ei kyrkje på Guløy og flytta tinget dit, omkring midten av 1200-talet. I Landslova av 1274 står det at "rett tingstad no er i Guløy". Guløy er halvøya som ligg utafor Flolid, og Tusenårsstaden Gulatinget er reist i området der ein meiner at den nye tingstaden låg. Gulatinget vart seinare flytta frå Gulen til Bergen (om lag 1300) og held fram som Gulating lagmannsrett som i dag er ein rein domstol.

Krossen i Krossteigen i Eivindvik er av engelsk type, med ein liten latinsk kross hogd inn i feltet mellom krossarmane. Plasseringa, som neppe er tilfeldig, er slik at sola akkurat skin opp heile krossen når ho "snur" ved vintersolkverv (21. desember). Krossen er over 1000 år gamal og er truleg sett opp av ein av dei norske misjonskongane. Nedanfor krossen ligg "Olavskjelda" (etter Heilag Olav), som etter segna skal ha helsebringande vatn.

The Assembly Site

According to legend, the oldest assembly site was in Eivindvik. In the legend of Håkon Håkonsson, the king moved the assembly site to Guløy, a peninsula just outside Flolid, and the Gulatinget millennium site has been established in the area where it is thought the new assembly site lay. Later, Gulatinget was moved from Gulen to Bergen (around the year 1300), where it continued as the Gulatinget high court and is today purely a court of law. Initially, Gulatinget was an Allting or common assembly where "all free men fit to bear arms" had the right to participate.

Das Gulathing

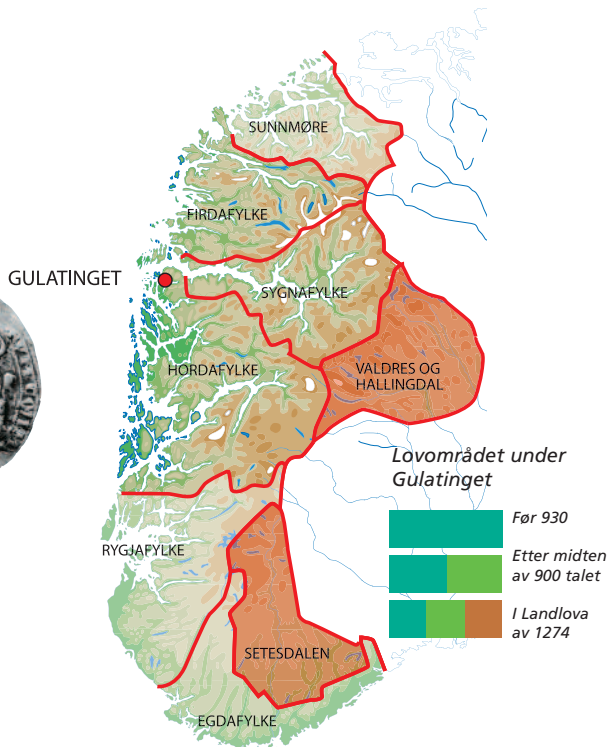
Die älteste Thing-Stätte befand sich den Sagatraditionen nach in Eivindvik, wurde aber in Folge der Håkon Håkonssons Saga nach "Guløy" verlegt. Guløy ist die Halbinsel, die vor Flolid liegt und die Tausendjahrstätte wurde in der Nähe des Ortes platziert, von dem angenommen wird, dass sich dort die neue Thing-Stätte befand. Das Gulathing wurde Anfang des 14. Jahrhunderts nach Bergen verlegt und existiert heute noch als reiner Gerichtshof unter der Bezeichnung Gulating lagmannsrett (Gulathing Gericht). Am Anfang war das Gulathing ein Allthing, eine Versammlung, an der "alle freien waffentragenden Männer" teilnehmen durften.

Frå allting til lagting

I byrjinga var Gulatinget etter alt å dømme eit allting, der "alle frie våpenføre menn" hadde rett til å møte. Det eldste lovområdet til Gulatinget - Gulatingslag - omfatta det som i dag er Hordaland og Sogn og Fjordane. Dette var det eldste maktområdet til kong Harald Hårfagre. Han la også under seg det sørlegare Vestlandet, og det var truleg sonen Håkon den gode (935-961) som la Rogaland og Agder til Gulatingslag. Seinare kom også Sunnmøre til, og til slutt Valdres, Hallingdal og Setesdal.

Utvidinga av Gulatinget sitt lovområde førte med seg ei omdanning frå allting til lagting. Kvart fylke peika ut sine lagmenn - eit visst tal menn som skulle representere sitt distrikt. Dermed vart representasjonsprinsippet i det norske styresettet etablert.

The representation principle

The oldest legislative body of the Gulathing covered what are now the regions of Hordaland and Sogn og Fjordane. In later years, the regions of Rogaland, Agder, Sunnmøre, Valdres, Hallingdal and Setesdal also joined the Gulathing domain, resulting in a conversion from Allting to Lagting or superior regional assembly. Each region appointed representatives for the assembly, and hereby the representation principle in the Norwegian system of government was founded.

Das Repräsentationsprinzip

Das älteste Gebiet, das vom Gulathing umfasst wurde, bestand aus den heutigen Bezirken Hordaland und Sogn og Fjordane. Später kamen Rogaland, Agder, Sunnmøre, Valdres, Hallingdal und Setesdal zum Gulathing hinzu, das dann auch eine organisatorische Veränderung durchlief. Auf Grund der Größe entsandte nunmehr jeder Bezirk Vertreter, die Interessen des jeweiligen Bezirks vertraten. Damit war das Repräsentationsprinzip des norwegischen Rechts- und Regierungsform etabliert.

Gulatingsslova

Bøndene på Gulathinget godkjente lovene som skulle gjelde, i direkte forhandlingar med kongen og kyrkja. Det var også i møtet med representantane på tinget at kongen kunne forhandle om støtte for politikken sin, i byte mot tenester og vern. Dei eldste kjende føresegnene i Gulatingslova ser ut til å stamme frå Håkon den godes tid. Lovene vart memorert og formidla munnleg inn-til skriftkulturen fekk fotfeste, seinast under kong Olav Kyrre (1067–93). I dei tidlege fasane av Gulathinget si historie vart dei lovkyndige mennene (på Island kalla lovseiemenn) viktige på tinget. Dei skulle hugse alle lovene som var vedtekne. Etter kvart vart lovene nedskrivne og samla i ei lovsamling - Gulatingslova. Lova er den eldste lovsamlinga vi kjenner til i Norden. Den sikra bøndene ein sjølvråderett som er unik i nordisk og europeisk samanheng. Teksten er blitt til gjennom alle dei lovvedtak og revisjonar som tingbøndene var blitt samde om gjennom eit par hundreår. Lova finst i dag i eit handskrive manuskript - Rantzauboka - frå 1250.

DEI REGIONALE TINGSTADANE I NOREG

Det utvikla seg regionale ting med tilhøyrande lovområde også i andre delar av landet. Det var Frostatinget, Eidsivatinget og Borgartinget. Alle desse lagtinga hadde eigne lover, med særne, men òg fleire likearta føresegner. Ved sida av Gulatingslova er berre Frostatingslova bevart fullt ut i noko yngre form. Av dei austnorske lovbøkene kjenner vi berre kristenrettane og eit lite brotstykkje av den verdslege retten i Borgartingslova. Den største og mest fullstendige lovsamlinga var Gulatingslova. Kong Magnus Håkonsson - som også vart kalla Lagabøte (1263-80) fekk i 1274 skrive saman desse lovene til ei lovbok -Landslova. Landslova vart den første samla lova for heile riket. Dei fire tidlegare lovområda heldt likevel fram med sitt indre sjølvstyre. Eidsvollsmennene kjende til Magnus Lagabøte si Landslov då dei i 1814 samla seg for å lage ny Grunnlov for Noreg. Visse prinsipp frå Landslova og dermed også frå Gulatingslova kan kjennast att i Grunnlova.

Hyeryina sem konogi skeyru toð. þa skal
þat hallda. **E**ff þrot foket þāu er toð sellæ.

Du ef þrot foket þāu mān er toð
beyet sellæ til stemnu. þa skal þāu

hinnu stemna a toð er keppet hāðe holpum
mānāðe þerr oc þara i stemnu oc uota þat
þatta linnā. at þrot rūpa kaup þeika.
oðal naufr skal hāva ef þāu þill. ellar þū er

Dkeppet hāðe. **Vinþingungsfall.**
Serobroðr tveir oc andask annar

þyr en þāðer þeika. oc lypir sunn eptet þyr
dauða. þa skal þāu þān luf leysa oðr la at þin
tungs falle. undan þāður broðr sinum. sem
þāðer hans stōð til eptet þāður sinu. **E**n eigi

Bma þāu þyr leysa en þāður þāðer hāuf er
āuðaðr. **H**er hegr upp ut gerðar bot

ononor skal rāða boðe oc þanne.

oc þatoin ut þozum. eigi egiun

þer hānom leðangr at lynnā til landenda

Gulatinglova Legislation

The farmers at the Gulathinget passed all laws in direct negotiation with the king and the church. The legislation was memorised and communicated by word of mouth until writing was established. Men with knowledge of the law (known on Iceland as *lovseiemenn* or men with legal minds) had to memorise all the laws passed. In time, the legislation was written down and accumulated into a body of laws - known as the *Gulatinglova*. *Gulatinglova* is the oldest known body of laws in the Nordic countries.

Die Gesetze des Gulathing

Die im Gulathing versammelten Landherren verabschiedeten zu geltende Gesetze in direkten Verhandlungen mit König und Kirche. Vor dem Einzug der Schriftkultur wurden alle Gesetze memoriert und mündlich überliefert. Gesetzeskundige Männer, die in Island als "Gesetzessprecher" bezeichnet wurden, hatten die Aufgabe, alle verabschiedeten Gesetze zu lernen und diese im Gedächtnis zu behalten. Mit der Zeit wurden die Gesetze schließlich in einer Gesetzesammlung, den Gulathing-Gesetzen, niedergeschrieben. Die Gulathing-Gesetze stellen die älteste bekannte Gesetzessammlung Skandinaviens dar.

RANTZAUBOKA (1260)

Kgl. bibliotek i København

Kristendomsbolken (G 1-33)

Kjøpebolken (G 34-71)

Landsleigebolken (G 72-102)

Arvebolken (G 103-30)

Avsnitt av blanda innhald (G 131-50)

Mannhelgebolken (G 151-252)

Tjuvebolken (G 253-64)

Oðelslöysing (G 265-94)

Utgjerdربولken (G 295-315)

Tingsamlingar i andre land

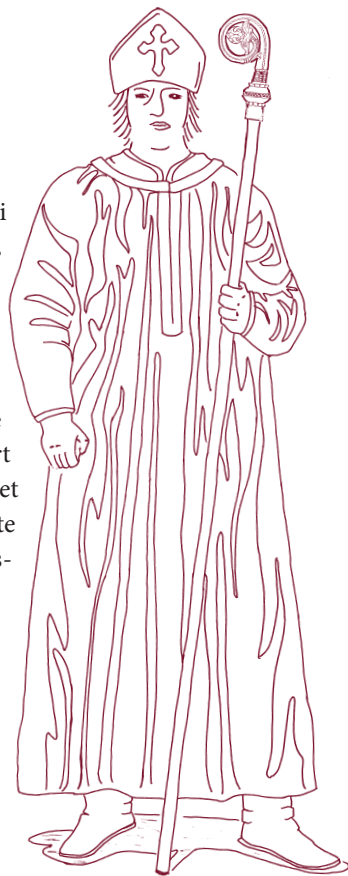
Vikingane hadde stor utferdstrong og tok med seg tradisjonane sine når dei reiste ut. Det er ofte plyndringstokta som har fått stå att som det rådande biletet av vikingferdene i mellomalderen. Plyndring, drap og valdtekt hende rett nok i periodar, men vikingane hadde også lange periodar med fredleg samhandling med øybruarane rundt Nordsjøen. Dei tok med seg kunnskap om handverk og skipsbygging, samt systemet med å organisere lov og rett gjennom tingsamlingar. Denne tradisjonen fann rotfeste også andre stadar i mellomalderen. Nokre stadar inspirerte vikingane frå Gulatinget etableringa av liknande institusjonar i andre land. Til dømes etablerte Island i 930 Alltinget etter modell av Gulatinget. Dette var ein følgje av at sendemannen Ulvljot hadde vore observatør på Gulatinget i 3 år.

Isle of Man som var norsk lydrike på 1200 talet etablerte også tingstad på Thynwald. Elles utvikla det seg tingstader

i mellomalderen både i Skotland, på Orkenøyane, Shetland, Færøyane, Irland og truleg også på Grønland. Dei fleste nordiske landa etablerte også etter kvart tingstader, og det same gjaldt enkelte europeiske og russiske område.

Dei norske misjonskongane, Håkon Adalsteinsfostre (den gode), Olav Tryggvason og Olav Haraldsson (den heilage), hadde britiske prestar og bispar i følgjet sitt. Steinkrossane i Eivindvik er lik dei britiske førebileta og kan vere laga av folk som var med kongen.

Other Parliamentary Assemblies

Regional assemblies were established with their own legislative areas in other parts of Norway. These were Frostatinget, Eidsivatinget and Borgartinget. The Vikings from Gulatinget inspired other nations to adopt similar institutions. As an example, Iceland founded its Alltinget or common assembly in the year 930, following the model of the Gulatinget. The Isle of Man was ruled by Norway in the 13th century, and also established its parliamentary assembly at Tynwald. Parliamentary assemblies were also founded in Scotland, on the Orkney Islands, Shetland, Faeroe Islands and in Ireland during the Middle Ages.

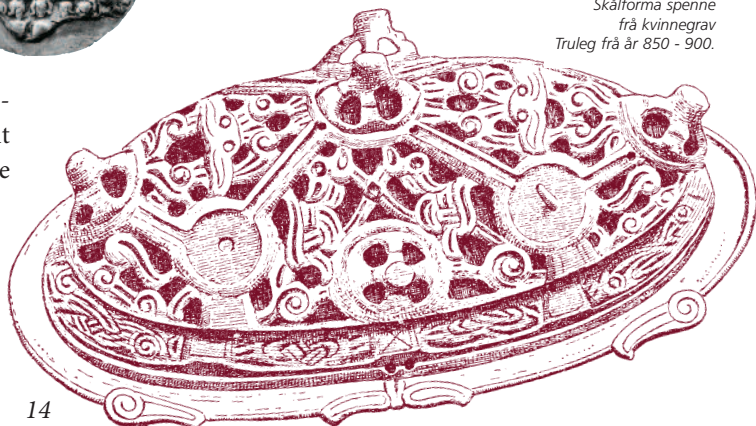
Andere Thingstättén

Auch in anderen Gebieten Norwegens existierten regionale Thinge wie das Gulathing: Frostathing, Eidsivating und Borgarthing. Wikinger aus dem Gulathing-Bezirk inspirierten die Errichtung ähnlicher Versammlungen in anderen Ländern. Island etablierte zum Beispiel im Jahre 930 ein auf dem Model des Gulathings beruhendes Allthing. Isle of Man, die im 13. Jahrhundert zu Norwegen gehörte, schuf die Thingstätte Tynwald. Auch in Schottland, den Orkneyinseln, den Färöern, und in Irland entstanden im Mittelalter Thingstättén.

Arven frå Gulatinget

Gulatinget spelte ei sentral rolle då Noreg vart samla til eitt rike. Kongemakta var lokalisert på Vestlandet i mellomalderen, og det var med utgangspunkt i tingsamlingane at kongen kunne få støtte for ei samling av riket. Tinget var også utgangspunktet for kristninga av Noreg. Gulatinget er opphavet til dei norske styringstradisjonane der representantar for distrikta møttest for å delta i den politiske styringa. Tingsamlingane var difor ein viktig etappe i utviklinga av tradisjonar og verdjar som la grunnlaget for det moderne demokratiet. Arven frå Gulatinget finn vi att i vårt eige Storting, der representantar frå alle kantar av landet framleis sit fylkesvis på tinget. Gulatinget var som institusjon både lovgjevande og dømmende organ. I vår moderne tid er makta delt mellom Storting, Regjering og Domstolane etter maktfordelingsprinsippet. Politiske saker vert i våre dagar handsama i Kommunestyret, Fylkestinget og Stortinget, medan domstolane dømmer etter lova i

straffesaker og sivile tvistemål. At vi fekk vår første lov-samling, og dermed eit grunnlag for ein rettsstat, er ein arv frå Gulatinget. På bakgrunn av arven frå Gulatinget har det sidan vakse fram eit rettssystem og eit lovverk som sikrar nordmenn grunnleggjande menneskerettar, og fremjar tryggleik og fred for innbyggjarane i landet.

Skålforma spenne
frå kvinnegrav
Truleg frå år 850 - 900.

The Gulatinget inheritance

The Gulatinget assembly played a central role in the unification of Norway. The assembly is also thought to have provided the foundations for the Christianisation of Norway. The parliamentary assemblies were an important step in the development of traditions and values which formed the basis for modern democracy. Our inheritance from the Gulatinget is very much evident in the modern Storting (modern day Norwegian parliament in Oslo), where representatives from all parts of the country still sit on parliament according to the region they represent.

Das erbe des Gulathings

Als Norwegen zu einem Königreich gesammelt wurde, spielte das Gulathing eine zentrale Rolle. Das Thing war auch der Ausgangspunkt für die Christianisierung Norwegens. Die Thing-Sammlungen stellen darum eine wichtige Etappe im Entwicklungsprozess von Traditionen und Werten dar, der die Grundlage für die moderne Demokratie geschaffen hat. Das Erbe des Gulathings ist das Storting (norw. Parlament), in dem auch heute noch Vertreter von allen Teilen des Landes nach Bezirk aufgeteilt tagen. Die Tatsache, dass Norwegen eine erste Gesetzessammlung und damit die Grundlage für einen Rechtsstaat erhielt ist ein Erbe des Gulathings.

Leidangen - det første forsvar

Gulatinget var opphavet til det første organiserte forsvar av riket, med etableringa av den sjømilitære leidangsordninga. Ordninga omfatta militære plikter der kvar bygd, og etterkvart byane, måtte byggja, utrusta og beman- na skip til leidangsflåten. Etter sagatradisjonen var det Håkon den gode som midt på 900-talet fekk den første leidangsordninga vedteke på Gulatinget. Noregs første forsvarsordning avspeglar kva som i eit langt perspektiv har vore hovudfokus i norsk militærhistorie - forsvar av kysten og sjømilitær kompetanse. Som militær mobiliseringsordning stod leidangen ved lag heilt fram til 1600-talet. Til mobiliseringsordninga hørte også eit varslingsystem med vetar (vardar) på fjelltoppane. Rundt dei to tingstadane i Gulen ligg det fire slike vetar. Systemet var svært effektivt. Med tenning av veter som varsel om fare og framande sjøfarande, kunne ein mobilisere Leidangen langs heile kysten innan ei veke.

Sjølv om leidangen tapte det meste av si militære rolle på 1300- og 1400-talet, levde delar av ordninga vidare. Vetesystemet var i bruk så seint som under Napoleonskrigane tidleg på 1800-talet, og som skatt eksisterte leidangen heilt fram til 1838. Det viktigaste er likevel at leidangen er utgangspunktet for den allmenne verneplikta som framleis gjeld i Noreg.

*Osebergskipet:
Kulturhistorisk Museum UiO.
Foto: Eirik Irgens Johansen*

Varden på Fornsriipa.
Foto: Ian Shaw

Leidang - the first national defence of Norway

Gulatinget assembly also provided the foundations for the first organised defence within Norway, with the establishment of the naval leidang system (known as lething or fyrd in English). This system involved military duty whereby every village, and in time every town, had to build, equip and man ships for the leidang fleet. This system also involved the use of cairns on the mountain tops which were lit to provide a warning. Four such cairns can be seen around the two assembly sites in Gulen. This was a very efficient system. The cairns were lit as a warning of danger and foreign sailing ships, and within a week the leidang along the entire coast could be mobilised.

Leidang - die erste organisierte verteidigung

Das Gulathing war auch der Ursprung für die erste organisierte Verteidigung des Landes durch die Etablierung des Leidangen (dt. Schiffsaufgebot). Diese Ordnung umfasste militärische Pflichten, denen zu Folge jedes Dorf und mit der Zeit jede Stadt selbst Schiffe für die Verteidigungsflotte bereitstellen musste. Das Steinwartensystem war einfach und ausgesprochen effektiv. Bei Gefahr wurden in den Warten Feuer entfacht, die auf Gefahren und fremde Schiffe aufmerksam machten. Das Schiffsaufgebot der gesamten Küste konnte innerhalb einer Woche mobilisiert werden.

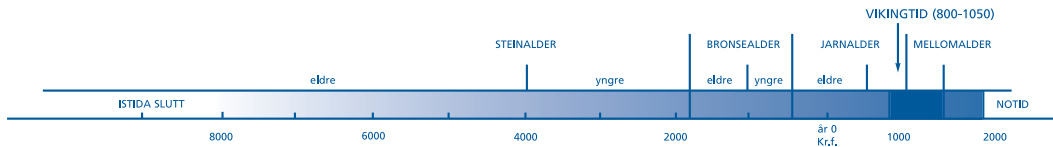

På veg mot det moderne demokratiet

Den politiske makta til dei regionale tinga vart redusert etter kvart som kongemakta vart sterkare. Ideen om representative forsamlingar hadde dårlege vilkår under unionstida med Danmark. Men ideen overlevde. Det hadde utvikla seg representative forsamlingar over heile Europa i mellomalderen. Enkelte av desse, tildømes det engelske parlamentet vart inspirerende eksempel då Europa opplevde ei politisk vårløysing på 1800-talet. Då ei representativ forsamling sat saman våren 1814 for å skriva ei grunnlov for eit sjølvstyrt Noreg, blei det bestemt at nasjonalforsamling i landet skulle kallast Storting, og vere eit fellesting for heile landet.

Dette var med bakgrunn i eit sterkt historisk medvit om den sentrale rolla tingsamlingane hadde i den norske sjølvstendeperioden i mellomalderen. Vedtaket var mogeleg fordi representantane hadde støtte i breie lag av det norske folket. Den representative styringsforma har det siste hundreåret blitt vidareutvikla til eit demokrati der alle vaksne har politiske rettar. Men trass i bruken av det greske ordet demokrati, har ikkje dette folkestyret røtene sine i antikken, men i den norske mellomalderen. Og ingen stader kjem vi nærare utgangspunktet for det norske folkestyret enn i Gulen, ytst i Sognefjorden.

On the road toward modern Democracy

When a representative assembly gathered in the spring of 1814 to write a Constitution for an autonomous Norway, it was decided that the country's national assembly should be called Storting (literally translated as Big Thing) which would encompass the entire nation. This decision was based on a strong historical awareness of the central role played by the parliamentary assemblies during the Norwegian period of sovereignty in the Middle Ages. This representative type of government has been further developed over the past century to form a democracy where all adults have political rights. However, despite the use of the Greek word democracy, this form of representative government does not have its roots in ancient Greece, but in medieval Norway. And there is no other place with stronger roots for Norwegian democracy than in Gulen, on the outermost banks of the Sognefjord.

Auf dem weg zur modernen Demokratie

Als eine Versammlung von Volksvertretern im Frühjahr 1814 ein neues Grundgesetz für ein selbst regierendes Norwegen schuf, wurde entschieden, dass die Nationalversammlung den Namen Storting tragen sollte, und dass sie eine gemeinschaftliche Versammlung für ganz Norwegen sein sollte. Hintergrund für diese Entscheidung war das historische Bewusstsein der zentralen Rolle der Thinge während der Periode der Selbstständigkeit Norwegens im Mittelalter. Die repräsentative Regierungsform wurde im Laufe der letzten hundert Jahre zu einem demokratischen System weiterentwickelt, in dem alle Erwachsenen politische Rechte haben. Trotz der Verwendung des griechischen Wortes Demokratie, hat die norwegische Volksherrschaft ihre Wurzeln nicht in der Antike sondern im norwegischen Mittelalter.

Ein moderne tingstad

Tusenårsstaden Gulatinget er ein moderne tingstad, med kraftfulle uttrykk, passande for ei ny tid. Tusenårsstaden Gulatinget er reist med monumentale kunstverk av skulptøren Bård Breivik, og dei majestetiske installasjonane “Tingveggen”, “Tinghella” og “Eldsirkelen” ber bod om den innverknaden Gulatinget har hatt for Noreg som nasjon. Skulpturane er supplert av “tingmenn” - individuelle skulpturar plassert i landskapet. På tusenårstaden kan folk på ny kome saman og drøfte aktuelle saker som dei er opptekne av. Gulatinget handlar om å løyse konflikter gjennom forhandlingar og dialog. Dette er den stolte arven frå Gulatinget. Tusenårsstaden Gulatinget kan òg nyttast til ulike kulturelle og kunstnarlege uttrykksformer i ei verdig ramme. Gulatinget vil få eit nytt innhald og ein ny funksjon i vår tid. Men arven frå fortida tek vi med oss.

Vi oppmodar deg til å legge turen til Tusenårsstaden Gulatinget. Her finn du ein vakker park som innbyr både til ettertanke, til læring og til aktivitet - tett på kunst, kultur og natur.

Han er ein møteplass for store og små og ein arena for leik, utfalding og kulturelle opplevingar. Han kan og vere ei verdig ramme rundt viktige hendingar i livet ditt. Tusenårsstaden Gulatinget er open for alle typar arrangement, og vert brukt av arrangørar til konsertar, teater, leirer, vigsel, utfluktar, samlingar, m.m. Alle lag, organisasjonar, arrangørar og einskildpersonar er velkomne til å ta Tusenårsstaden Gulatinget i bruk til ulike typer arrangement. Arenaen er velegna til plasskrevjande arrangement med flott natur omkring og har alt du treng for ei vellukka tilstelling. Ta kontakt dersom du planlegg arrangement og vi hjelper deg vidare. Kontaktinformasjon: sjå baksida av denne brosjyra. Ver velkommen "til Tings".

A Modern Parliamentary Assembly

The Gulathinget millennium site features the monumental sculptures of Bård Breivik, known as Tingveggen (assembly wall), Tinghella (assembly flagstone) and Eldsirkelen (circle of fire). The sculptures are accompanied by tingmenn (assembly men) - individual sculptures positioned around the landscape. The purpose of the Gulathinget assembly was to solve conflicts via negotiation and dialogue. People can once again gather at the assembly site and discuss current affairs. This is the proud inheritance of Gulathinget. The millennium site can be used for a number of cultural and artistic performances.

Eine moderne Thing-stätte

Die Tausendjahrstätte Gulathing wurde mit monumentalen Kunstwerken des Bildhauers Bård Breivik und den majestätischen Installationen "Thingmauer", "Thingplatte" und "Feuerzirkel" versehen. Die Skulpturen sind von „Thingmännern" - individuellen Skulpturen in der Landschaft - begleitet. Gulathing handelt um Konfliktlösung durch Verhandlungen und Dialog. Nunmehr können sich Menschen auf ein Neues in der Tausendjahrstätte sammeln und aktuelle Themen, die sie beschäftigen, diskutieren. Die Tausendjahrstätte kann auch den Rahmen für unterschiedliche kulturelle und künstlerische Ereignisse genutzt werden.

Vertskommunen Gulen

*Ned med Seilet! Ind fra Havet! Ind hvor,
under Sæd begravet, drømmer stille
Eivindvig!*

Henrik Wergeland "Eivindvig", 1832

Vertskommunen for Tusenårsstaden Gulatinget er kystkommunen Gulen. Gulen ligg sørvest i Sogn og Fjordane på grensa til Hordaland. Landarealet er på 596 km², inkludert 1500 øyar, holmar og skjær. Spennet er langt frå dei yste nakne øyane mot Nordsjøen i vest, til dei frodige landbruksbygdene mellom dei ville fjella i aust. Dei 2500 fastbuande fordelar seg jamt på dei fire skulekrinsane Brekke, Dalsøyra, Eivindvik og Byrknes. Eivindvik er kommunesenteret i Gulen, og her står du på historisk grunn. Det var nemleg her at Gulatinget først vart samla.

“Trygg hamn”
Foto: Karstein Elnes

Frå Kjerringenøve
Foto: Kastein Elmes

Gulen municipality

The coastal municipality of Gulen is located south-west in Sogn og Fjordane, bordering Hordaland region. It covers 596 km² including 1500 islands and skerries. The landscape changes vastly from naked islands in the west to fertile farming villages between mountains in the east. 2500 inhabitants are evenly distributed between the four school districts: Brekke, Dalsøyra, Eivindvik and Byrknes. Eivindvik is the municipal centre in Gulen, and is rich in history -it is thought that the Gulathing parliament first assembled here.

Kommune Gulen

Die Küstenkommune Gulen liegt im Bezirk Sogn og Fjordane, an der Grenze zum Bezirk Hordaland. Die Landfläche beträgt 596 qkm und umfasst 1.500 Inseln, Holme und Schären. Die 2.500 fest ansässigen Bewohner verteilen sich gleichmäßig auf das Gebiet. Eivindvik ist das Zentrum der Kommune Gulen und stellt historischen Boden dar. Aller Wahrscheinlichkeit nach, fanden hier die ersten Gerichtsverhandlungen des Gulathing statt.

SOGN OG FJORDANE FYLKESKOMMUNE

GULEN KOMMUNE

Kontaktinformasjon Tusenårsstaden Gulatinget

Informasjonskontor: Tlf. 57782006 • Fax. 57782099

E-post: prosjektleiar: anne-karin.misje@gulen.kommune.no

gulatinget@gulen.kommune.no

Postadresse: Gulen kommune, 5966 Eivindvik

www.gulatinget.no